

SXEDIO.701

1960: ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑ ΜΑΚΡΑΣ ΠΟΡΕΙΑΣ 40ΧΡΟΝΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1923

Από τη δεκαετία του **1920** η Τουρκία το έφερε βαρέως, όταν με τη συνθήκη της Λωζάνης του **1923** εγκατέλειψε κάθε δικαίωμα επί της Κύπρου και έχασε κάθε σύνδεση με το νησί με την ανακήρυξη του σε αποικία από το Βρετανία το **1925**.

Ετσι, ενώ η Κύπρος μετατράπηκε σε καθαρά βρετανική αποικία, για ένα διάστημα η Τουρκία δεν αντίδρασε ή δεν μπορούσε να αντιδράσει. Ομως πάντοτε θεωρούσε την Κύπρο σαν σφήνα στο μαλακό της υπογάστριο.

Γι' αυτό, σαν τα πράγματα άρχισαν να ελευθεροποιούνται το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του **1940** με την κατάργηση της Παλμεροκρατίας, οι τουρκοκύπριοι άρχισαν να δραστηριοποιούνται και να επιδιώκουν προσέγγιση με την Τουρκία και πάλι σε αντίδραση προς την αξίωση των Ελλήνων για Ένωση με την Ελλάδα που εντατικοποιήθηκε στα τελευταία χρόνια της δεκαετίας.

Ωστόσο, παρά τις διαφορετικές θέσεις των δύο πλευρών, επίσημα η Τουρκία και οι Τουρκοκύπριοι πρόβαλλαν τη θέση όπως η Κύπρος πραμείνει κάτω από τη Βρετανική διακυβέρνηση, και αν η Βρετανία εγκαταλείψει το νησί, αυτό θα έπρεπε να δοθεί στην Τουρκία και όχι στην Ελλάδα.

Εφ' όσον δεν μπορούσε η Κύπρος να γίνει τουρκική αρκούσε για την Τουρκία να ανήκει σε μια σύμμαχο της χώρα που είχε κι' αυτή τα ιδιαίτερα συμφέροντα της στο νησί.

Στις αρχές της νέας δεκαετίας (**1950**) και όταν οι Έλληνες πρόβαλλαν και προωθούσαν, όπως πίστευαν, ακόμα πιο έντονα το αίτημα για Ένωση με την Ελλάδα, η Τουρκία άρχισε να ζητά δικαιώματα στο νησί και δικαίωμα λόγου για την τύχη του.

Ετσι ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Σαντάκ αποκάλυψε ότι η χώρα του προέβη σε διάβημα προς τον Αγγλο πρεσβευτή στην Αγκυρα στον οποίο τόνισε, σύμφωνα με ανταπόκριση του πρακτορείου Ρώιτερ, ότι "εάν πρόκειται να εγκαταλειφθεί η νήσος παρίσταται ανάγκη προηγουμένως να διεξαχθούν συνομιλίες μαζί μας".

Στη συνέχεια η Τουρκία, προχώρησε από τις αξιώσεις στις απειλές και τον Απρίλη του **1951** ο νέος Υπουργός Εξωτερικών Κιοπρουλού συνέδεσε το Κυπριακό με τις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Είπε χαρακτηριστικά ο Κιοπρουλού στις **21** Απριλίου **1951**:

" Η Τουρκία δεν εγείρει επισήμως το Κυπριακό ζήτημα. Ούτε πρέπει να γίνει ο,τιδήποτε το οποίο να διαταράξει τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις. Δεν βλέπω το λόγο για τον οποίο να μεταβληθεί το νομικό καθεστώς της νήσου. Η δημιουργία σήμερα Κυπριακού ζητήματος, μόνο τους εχθρούς της φιλίας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας εξυπηρετεί".

Ετσι δειλά, δειλά, αλλά σταθερά η Τουρκία άρχισε να προβάλλει αξιώσεις στην Κύπρο και λίγο αργότερα σε διαφωτιστικά κείμενά της που κυκλοφόρησε στις Ηνωμένες Πολιτείες προβαλλόταν άρθρο της "Ζαφέρ Ζαντ" στο οποίο τονιζόταν:

" Αν υπάρχει ζήτημα αλλαγής του καθεστώτος της Κύπρου και παραχώρησης της νήσου σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, η πρώτη χώρα η οποία έρχεται στο νου κάποιου είναι η Τουρκία η οποία έχει επί της νήσου αναμφισβήτητα γεωγραφικά και εθνικά δικαιώματα. Γεωγραφικά είναι τμήμα της χερσονήσου της Ανατολίας και βρίσκεται είκοσι φορές πιο κοντά προς την Τουρκία παρά από την Ελλάδα. Νομικά η Κύπρος αποσπάστηκε από την Τουρκία από τη Μεγάλη Βρετανία. Και εθνικά είναι γεγονός ότι χιλιάδες Τούρκοι ζουν ακόμη εκεί".

Η ένταξη της Ελλάδας και της Τουρκίας στο NATO στις **20** Σεπτεμβρίου **1951** έφερε τις δυο χώρες πιο κοντά τη μια προς την άλλη, αλλά ο μήνας του μέλιτος

μεταξύ των δυο χωρών δεν κράτησε για πολύ. Κι' όσο περνούσε ο καιρός η όρεξη της Τουρκίας άνοιγε περισσότερο, ενώ τόσο στην Τουρκία όσο και στην Κύπρο δυνάμωναν οι φωνές για ενίσχυση περισσότερο των δεσμών των τουρκοκυπρίων με την Τουρκία, πάντοτε σε αντίδραση προς το αίτημα των Ελλήνων για Ένωση.

Κι' όταν η Ελλάδα ενέγραψε το **1954** το Κυπριακό στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών με αίτημα την παραχώρηση αυτοδιάθεσης και στον κυπριακό λαό, ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας Ατνάν Μεντερές ανάγοντας το Κυπριακό σε καθαρά εθνικό θέμα της Τουρκίας, προειδοποίησε ότι "δεν θα επιτρέψουμε σε κανένα να βλάψει τα δικαιώματά μας και τα εθνικά μας συμφέροντα"

Η Κυπριακή προσφυγή έδωσε την αφορμή για να συγκρουστούν από το βήμα των Ηνωμένων Εθνών οι Υπουργοί Εξωτερικών της Ελλάδας και της Τουρκίας, η οποία παρουσιαζόταν πια ανοικτά σαν προστάτης των συμφερόντων των Τουρκοκυπρίων και πρόβαλλε δικαιώματα στην Κύπρο.

Το Σεπτέμβρη του **1955** η Τουρκική Κυβέρνηση για να ενισχύσει το αίτημά της για να της δοθεί δικαίωμα λόγου στα κυπριακά πράγματα υποκίνησε, όπως αποδείχθηκε αργότερα στη δίκη των Μεντερές-Ζορλού (Πρωθυπουργού και Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας αντίστοιχα) αιματηρά γεγονότα εναντίον των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης σε αντεκδίκηση για τα όσα υπέφεραν οι Τούρκοι, κατά τον ισχυρισμό της, στην Κύπρο και προκάλεσε διεθνή σάλο.

Σε κατοπινό στάδιο μάλιστα η Τουρκία ενίσχυσε και υλικά τους τουρκοκυπρίους στέλλοντάς, σύμφωνα με παραδοχές των ηγετών τοθς Φαζίλ Κουτσιούκ και Ραούφ Ντενκτάς και άλλων πρωταγωνιστών, αξιωματικούς του τουρκικού στρατού που βοήθησαν στην οργάνωση της παράνομης τουρκικής οργάνωσης **T.M.T (Turk Mukavemet Teskilati-** τουρκική αντιστασιακή οργάνωση) που ιδρύθηκε σε αντίπραξη προς την ΕΟΚΑ.

Με τα πολλά η Τουρκία κατάφερε να εξασφαλίσει

αυτό που ζητούσε: Να έχει λόγο στο Κυπριακό, τον οποίο της παραχώρησαν οι Άγγλοι σε αντιστάθμισμα προς την Ελλάδα, προσκαλώντας την σε δυο περιπτώσεις το **1955** και το **1958** (τριμερής Λονδίνου και Σχέδιο Μακμίλλαν) όπου άρχισε να διαφαίνεται πιο σαφώς η θέση των βρετανών να της δώσουν δικαιώματα στο νησί σε αντιπερισπασμό προς τους Έλληνες και την Ελλάδα γενικότερα.

Ιδιαίτερα με το σχέδιο Μακμίλλαν της προσφερόταν από τη Βρετανία να διορίσει αρμοστή (ή διοικητή) στην Κύπρο, ο οποίος μαζί με ένα Έλληνα και ένα Βρετανό θα αναλάμβαναν τη διακυβέρνηση της Κύπρου.

Έτσι η Τουρκία, σιγά, σιγά, αλλά σταθερά, αποκτούσε δικαιώματα στην Κύπρο, τα οποία στα επόμενα χρόνια θα επιδίωκε να ενισχυθούν.

Κι' αυτό δεν βράδυνε πολύ. Προ του κινδύνου εφαρμογής του σχεδίου Μακμίλλαν που τριχοτομούσε την Κύπρο στη διοίκηση από την Ελλάδα, τη Βρετανία και την Τουρκία, η Ελληνική πλευρά και ο Μακάριος υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν το αίτημα για ένωση και δέχθηκαν τις συμφωνίες Ζυρίχης- Λονδίνου, στις οποίες η Τουρκία όχι μόνο έπαιξε σημαντικό ρόλο μαζί με την Ελλάδα και την Αγγλία, αλλά εξασφάλισε στο τέλος δυο σημαντικά δικαιώματα: Να είναι εγγυήτρια της Ανεξαρτησίας της Κύπρου και το σοβρότερο, να αποστείλει στην Κύπρο τουρκικό στρατό, που αποτέλεσε την ΤΟΥΡΔΥΚ (από τα ακρωνύμια των λέξεων Τουρκική Δύναμη Κύπρου σε αντίθεση με την ΕΛΔΥΚ -Ελληνική Δύναμη Κύπρου) και η οποία θα έπαιζε σημαντικό ρόλο στις μετέπειτα εξελίξεις.

Με αυτό τον τρόπο η Τουρκία βάζοντας πια πόδι στην Κύπρο και επίσημα, για πρώτη φορά από το **1878**, θα προχωρούσε για να ικανοποιήσει αυτό που είχε καθορίσει ο μετέπειτα Αντιπρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Φαζίλ Κουτσιούκ το **1957** σε βιβλίο του, ως μόνιμη λύση του Κυπριακού: Τη διχοτόμηση της Κύπρου στον **35ο** Παράλληλο με μια γραμμή που άρχιζε από τον Ακάμα δυτικά, περνούσε από την Πόλη

Χρυσοχούς και τη Μόρφου και κατέληγε λίγο πιο έξω από την Αμμόχωστο Ανατολικά, περικλείοντας μάλιστα ολόκληρη τη Λευκωσία στο τουρκικό έδαφος.

Τα μεσάνυχτα της **15ης** Αυγούστου, **1960**, ο τελευταίος Κυβερνήτης της Κύπρου Σερ Χιου Φουτ, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, πρώτος Πρόεδρος της Κύπρου, ο Φαζίλ Κουτσιούκ, πρώτος Αντιπρόεδρος και εκπρόσωποι των Κυβερνήσεων της Ελλάδας και της Τουρκίας υπέγραψαν τα έγγραφα για την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Παρά τις διακηρύξεις από όλες τις πλευρές για το μέλλον της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα πρώτα χρόνια της ζωής της νέας Δημοκρατίας κύλησαν μέσα σε καχυποψίες, αμφιβολίες, συζητήσεις, σκληρές συγκρούσεις ακόμα και δολοφονίες μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων, σε σημείο που ο ξένος παρατηρητής νόμιζε ότι οι δυο κοινότητες αγωνίζονταν πως θα έφθαναν όσο πιο γρήγορα μπορούσαν προς την ένοπλη αναμέτρηση, παρά προς τη συμφιλίωση, ώστε να μπορέσει να στεριώσει το νέο κράτος.

Οι Έλληνες από τον Πρόεδρο Μακάριο μέχρι τον τελευταίο πολίτη, αισθάνονταν ότι ενώ είχαν κάμει ένα πολυαίμακτο αγώνα με ανείπωτες θυσίες αυτός είχε ως κατάληξη να πάρουν οι Τούρκοι, που είχαν συνταχθεί ανοικτά με τον βρετανό κατακτητή, αν όχι τη μερίδα του λέοντος, τουλάχιστον πολύ περισσότερα από όσα λογικά πίστευαν ότι έπρεπε να πάρουν ως συνέταιροι στο νέο κράτος.

Από την άλλη οι Τούρκοι επέμεναν ευθύς μετά τη συμφωνία ότι έπρεπε να πάρουν αυτά τα δικαιώματα "εδώ και τώρα" χωρίς να δίνουν περιθώριο χρόνου να τα δεχθούν ή να τα συνειδητοποιήσουν οι Έλληνες. Στόχος τους ήταν να προσδώσουν τέτοια οντότητα στην κοινότητά τους αμέσως, ώστε, όπως φοβούνταν, να αποτελούσε πραγματική τροχοπέδη σε τυχόν σχέδια των Ελλήνων για να προχωρήσουν στην ολοκλήρωση του στόχου της ΕΟΚΑ που δεν ήταν άλλος από την Ένωση με την Ελλάδα.

Παράλληλα οι Τούρκοι που αποτελούσαν το **20%** του πληθυσμού επέμεναν να υποβάλλουν συνεχώς

σχέδια και προτάσεις που οδηγούσαν ολοταχώς προς το διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων και στο διαμελισμό της νήσου.

Έτσι τα πράγματα οδηγούνταν σε συνεχείς ρίξεις και προστριβές με αποτέλεσμα οι "καυγάδες" να εντείνονται μέρα με τη μέρα.

Το χειρότερο όμως ήταν ότι και οι δύο κοινότητες θεωρούσαν τις συμφωνίες Ζυρίχης ως σταθμό για περαιτέρω εξόρμηση: Για Ένωση με την Ελλάδα οι Έλληνες και για διχοτόμηση και Ένωση με την Τουρκία ή δημιουργία χωριστής διοίκησης οι Τουρκοκύπριοι.

Η σύγκρουση των δυο κοινοτήτων φαινόταν καθημερινά ότι δεν θα αργούσε να έλθει.

Και οι δυο προετοιμάστηκαν καλού, κακού δημιουργώντας τις δικές τους παρακρατικές Οργανώσεις ή ενίσχυσαν και εξόπλισαν αυτές που είχαν.

Από Ελληνοκυπριακής πλευράς επικεφαλής της Οργάνωσης που έγινε γνωστή με το ψευδώνυμο του Αρχηγού της ως Οργάνωση ΑΚΡΙΤΑΣ ήταν ο πανίσχυρος Υπουργός Εσωτερικών και πρώην αγωνιστής της ΕΟΚΑ, Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, που συνεργάστηκε στενά με τους Έλληνες αξιωματικούς που βρίσκονταν στην Κύπρο με την ΕΛΔΥΚ.

Από Τουρκοκυπριακής πλευράς, επικεφαλής της Οργάνωσης, γνωστής ως ΤΜΤ, (διαδόχου της ΒΟΛΚΑΝ) βρισκόταν ως πολιτική προμετωπίδα, ο Αντιεισαγγελέας επί Αγγλοκρατίας και ισχυρός παράγοντας μεταξύ της Τουρκοκυπριακής κοινότητας Ραούφ Ντενκτάς που συνεργάστηκε στενά με την ΤΟΥΡΔΥΚ και την επίσημη Τουρκία.

Ο Ντενκτάς, με την οικονομική και στρατιωτική ενίσχυση της Τουρκίας, αναδιοργάνωσε την ΤΜΤ, ενώ στρατιωτικοί αρχηγοί της ήταν Τούρκοι αξιωματικοί που μπορούσαν να έρχονται στην Κύπρο, είτε μυστικά, είτε φανερά, μετά το 1960 με την ΤΟΥΡΔΥΚ ή μέσω της τουρκικής πρεσβείας ως διπλωμάτες.

Για τις δυο Οργανώσεις υπήρχε αρκετός, αλλά όχι ικανοποιητικός, οπλισμός ή μεταφερόταν μυστικά

από το εξωτερικό: Από την Ελλάδα και φίλες αραβικές χώρες, όπως η Αίγυπτος, για τους Έλληνες, εν γνώσει Ελλήνων αξιωματούχων του Κυπριακού κράτους και την Τουρκία και το Λίβανο μέσω πλοιαρίων μυστικά, από τους Τούρκους, κυρίως, στη διάρκεια της νύκτας, με χρηματοδότηση της επίσημης Τουρκίας και εν γνώσει Τούρκων ακωματούχων του κυπριακού κράτους.

Έτσι οι δυο πλευρές οδηγούνταν ολοταχώς προς τη σύγκρουση, η οποία δεν βράδυνε καθόλου να ρθει, ιδιαίτερα μετά την υποβολή των προτάσεων για συνταγματικές μεταρρυθμίσεις από το Μακάριο προς τον Κουτσιούκ στις **29 Νοεμβρίου 1963**, μια ενέργεια που οι Τούρκοι είδαν σαν προσπάθεια αφαίρεσης δικαιωμάτων τους.

Με τις προτάσεις ο Πρόεδρος Μακάριος εισηγείτο κατάργηση του δικαιώματος βέτο του Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, κατάργηση των χωριστών πλειοψηφιών για έγκριση των Νόμων και των χωριστών Δήμων, που αποτελούσαν συνεχές σημείο τριβής ως και ενοποίηση της Δικαιοσύνης, της Αστυνομίας με τη Χωροφυλακή και καθιέρωση της αναλογίας συμμετοχής Ελλήνων και Τούρκων στη Δημόσια υπηρεσία ανάλογα με τον πληθυσμό των δυο κοινοτήτων αντί **70:30**.

Με την υποβολή των συνταγματικών προτάσεων προς τους Τούρκους τα πράγματα έφθαναν σε σημείο χωρίς επιστροφή κι η καχυποψία κορυφωνόταν.

Το χειρότερο όμως είναι ότι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και τα άλλα μέλη της Ελληνοκυπριακής ηγεσίας φαινόταν ότι ξεχνούσαν ότι η Τουρκία είχε πια πολύ σημαντικά δικαιώματα στην Κύπρο: Ήταν Εγγυήτρια Δύναμη της Κυπριακής Ανεξαρτησίας και είχε δικαίωμα επέμβασης στα εσωτερικά πράγματα της νήσου, έστω και κάτω από ορισμένες και αμφιλεγόμενες, ωστόσο, προϋποθέσεις.

Η αναφορά στη Συνθήκη Εγγύησης ήταν σαφής: "Σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων της παρούσης συνθήκης, η Ελλάδα, η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο αναλαμβάνουν την υποχρέωση να διαβουλευόνται μεταξύ τους όσον αφορά τις

παραστάσεις ή τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της τήρησης των εν λόγω διατάξεων. Εφ' όσον κοινή ή συντονισμένη ενέργεια δεν καθίσταται δυνατή, η κάθε μια από τις τρεις εγγυήτριες δυνάμεις επιφυλάσσει στον εαυτό της το δικαίωμα να ενεργήσει με μόνο σκοπό την επαναφορά της κατάστασης που δημιουργήθηκε με την παρούσα συνθήκη".

Από την άλλη η Τουρκία βρισκόταν πολύ κοντά στην Κύπρο, ενώ η Ελλάδα, η άλλη Εγγυήτρια δύναμη, απείχε πολύ από τις κυπριακές ακτές και με κανένα τρόπο δεν μπορούσε να έλθει αρωγός ή να δράσει προληπτικά και μόνη, σε ενδεχόμενη επέμβαση στην Κύπρο.

Τέλος η τρίτη Εγγυήτρια χώρα, η Βρετανία, δεν ανησυχούσε πολύ- και το απέδειξε ύστερα από δεκατέσσερα χρόνια- αν ο τόπος βυθιζόταν στο αίμα και πάλι, αρκούσε να μη επηρεάζονταν τα συμφέροντα της που τόσο καλά είχε φροντίσει να διασφαλίσει με τις συμφωνίες Ζυρίχης- Λονδίνου από τους άπειρους στα διπλωματικά πράγματα και διεθνείς συμφωνίες Κυπρίους και την Ελλάδα του Κωνσταντίνου Καραμανλή, ο οποίος είχε δώσει πολλά ή δεν πολυσκοτιζόταν τι θα έδινε προκειμένου να απαλλαγεί από τον πονοκέφαλο του Κυπριακού ή γιατί είχε κουρασθεί το Κυπριακό να δημιουργεί συνεχώς στην Ελλάδα συμμαχικά προβλήματα ή στον ίδιο εσωτερικά προβλήματα.

Ετσι με την Τουρκία να έχει πλέον λόγο στα τεκταινόμενα στην Κύπρο, και μάλιστα με την υπογραφή των Κυπρίων, τα πράγματα δεν θα ηρεμούσαν και σίγουρα δεν θα λύονταν χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της Τουρκίας, η οποία ζύγιζε τα πάντα με βάση τα συμφέροντα της με κάλυμμα την προστασία της Τουρκοκυπριακής κοινότητας, αλλά προσβλέποντας πάντοτε να εξασφαλίσει πλήρη ή μερικό έλεγχο στο νησί.

Απο την άλλη με την καχυποψία που επικρατούσε μεταξύ των δυο πλευρών η κάθε ενέργεια θα περνούσε από το κόσκινο της αμφιβολίας μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή.

Κι' οι αμφιβολίες και συζητήσεις ήταν

καθημερινές από πολύ νωρίς στα πρώτα σταδια.

Όπως αναφέρθηκε ο μήνας του μέλιτος μεταξύ των δυο κοινοτήτων, μετά την υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης -Λονδίνου στις **19** Φεβρουαρίου **1959** και την επιστροφή του Μακαρίου και του Κουτσιούκ στην Κύπρο τον επόμενο μήνα, δεν κράτησε ούτε ένα μήνα.

Τις δυο κοινότητες είχε χωρίσει πολύ αίμα μεταξύ των ετών **1955- 59** και ιδιαίτερα κατά τις διακοινοτικές του **1958**, ενώ η καχυποψία που επικρατούσε μεταξύ τους δεν ήταν εύκολο να εξαφανισθεί ως δια μαγείας κι έτσι η επανασύνδεση τους κάτω από μια Κυβέρνηση δεν ήταν κάτι που θα κυλούσε ομαλά.

Οι δυο κοινότητες έμοιαζαν, σύμφωνα με ένα άγγλο δημοσιογράφο, με ζευγάρι διαζευγμένων που ζούσαν κάτω από την ίδια στέγη.

Οι διαφωνίες ήσαν καθημερινές κι ό,τι αποφάσιζε ή πρότεινε η μια κοινότητα, η άλλη το έβλεπε με καχυποψία ή το απέρριπτε.

Στη σύγκρουση αυτή ο νικητής φαινόταν κυρίως να είναι η Ελληνική κοινότητα, η οποία είχε και την πλειοψηφία στην Κυβέρνηση, τη Βουλή και τη Διοίκηση και ουσιαστικά έκανε ή μπορούσε να κάνει αυτό που ήθελε, πάντοτε κάτω από τις διαμαρτυρίες των Τούρκων.

Όμως κι η Τουρκική κοινότητα δεν τα πήγαινε πίσω. Στην κάθε της ενέργεια παρουσιάζόταν άτεγκτη και ήθελε να εφαρμόζει ή να προβάλλει αυτό που πρόβλεπαν οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου: Το συνεχή διαχωρισμό των δυο κοινοτήτων.

Όπως έχει αναφερθεί και για τις δυο κοινότητες η Ζυρίχη θεωρείτο ως προσωρινός σταθμός στην ολοκλήρωση των σχεδίων και στόχων τους.

Ουσιαστικά ούτε η μια ούτε η άλλη κοινότητα θέλησαν το νέο κράτος που δημιουργήθηκε, όπως είπε σε μετέπειτα συνέντευξη του ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών Ευάγγελος Αβέρωφ, ένας από τους πρωταγωνιστές των συμφωνιών της Ζυρίχης και του Λονδίνου.

Στο πρώτο τουλάχιστον στάδιο καταβλήθηκε προσπάθεια γεφύρωσης των διαφορών.

Ο Πρόεδρος Μακάριος κι ο Αντιπρόεδρος Φαζίλ Κουτσιούκ σε μια από τις σπάνιες κοινές ενέργειες τους στις **27** Απριλίου **1959**, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, κάλεσαν τον Κυπριακό λαό να συμβάλει ώστε να στεριώσει η νέα Δημοκρατία.

Αυτό έγινε κατά τη διάρκεια επίσκεψης του Αρχιεπισκόπου στο σπίτι του Κουτσιούκ, στην τουρκική συνοικία της Λευκωσίας, στην οδό Κυρηνείας.

Στους δυο ηγέτες επιφυλάχθηκε θερμή υποδοχή τόσο από τους Έλληνες όσο και τους Τούρκους της περιοχής ο δε Μακάριος ερμηνεύοντας αυτές τις εκδηλώσεις ανέφερε:

"Οι εκδηλώσεις αποτελούν ισχυρή ένδειξη του πνεύματος καλής θέλησης για ειλικρινή συνεργασία για τα συμφέροντα και των δύο κοινοτήτων".

Εξ άλλου ο Κουτσιούκ μιλώντας στους δημοσιογράφους τόνισε:

"Σκοπός των Τούρκων είναι όπως Έλληνες και Τούρκοι ζήσουμε ως αδελφοί. Μπορείτε να είσθε βέβαιοι ότι οποτεδήποτε θελήσετε να επισκεφθείτε τη συνοικία μας θα εύρετε παντού την ίδια φιλοξενία".

Εξ άλλου οι δυο ηγέτες σε κοινή διακήρυξή τους κάλεσαν το λαό σε ενότητα:

"Εμείς, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και ο δρ Κουτσιούκ, συναντηθήκαμε σήμερα στο σπίτι του δρος Κουτσιούκ και συζητήσαμε ζητήματα που αφορούν τις δυο κοινότητες. Υπό την ιδιότητα μας ως ηγετών της Ελληνικής και της Τουρκικής κοινότητας αντίστοιχα, δρατιτόμεθα της ευκαιρίας για να διακηρύξουμε ότι αποδοκιμάζουμε οποιοδήποτε επεισόδιο που μπορεί να οδηγήσει στη διαμάχη μεταξύ των δυο κοινοτήτων και την καταστροφή περιουσίας.

" Συμβουλεύουμε και ζητούμε όπως με την πρόθεση να διασφαλίσουμε την πρόοδο της νέας Κυπριακής Δημοκρατίας και την ευημερία του λαού της, τα μέλη των δυο κοινοτήτων λησμονήσουν το

παρελθόν και να ενεργούν με λογική, ώστε να μη διεγείρουν κατά οποιονδήποτε τρόπο τα αισθήματα η μια της άλλης.

" Πιστεύουμε και αναμένουμε ότι ο Κυπριακός λαός θα συμμορφωθεί με την παρούσα έκκληση μας."

Όμως κανένας δεν φαινόταν να ακούει αυτές τις εκκλήσεις ανεξάρτητα του πόσο ψηλά ή χαμηλά βρισκόταν και καθώς το σπέρμα της διάσπασης βρισκόταν ήδη καταχωρημένο στα έγγραφα των συμφωνιών της Ζυρίχης αλλά και στο μιαλό, κυρίως, των εξστρεμιστών και από τις δυο πλευρές, τα πράγματα χειροτέρευαν ολοένα και περισσότερο.

Και τα σύννεφα πύκνωναν όλο και περισσότερο.